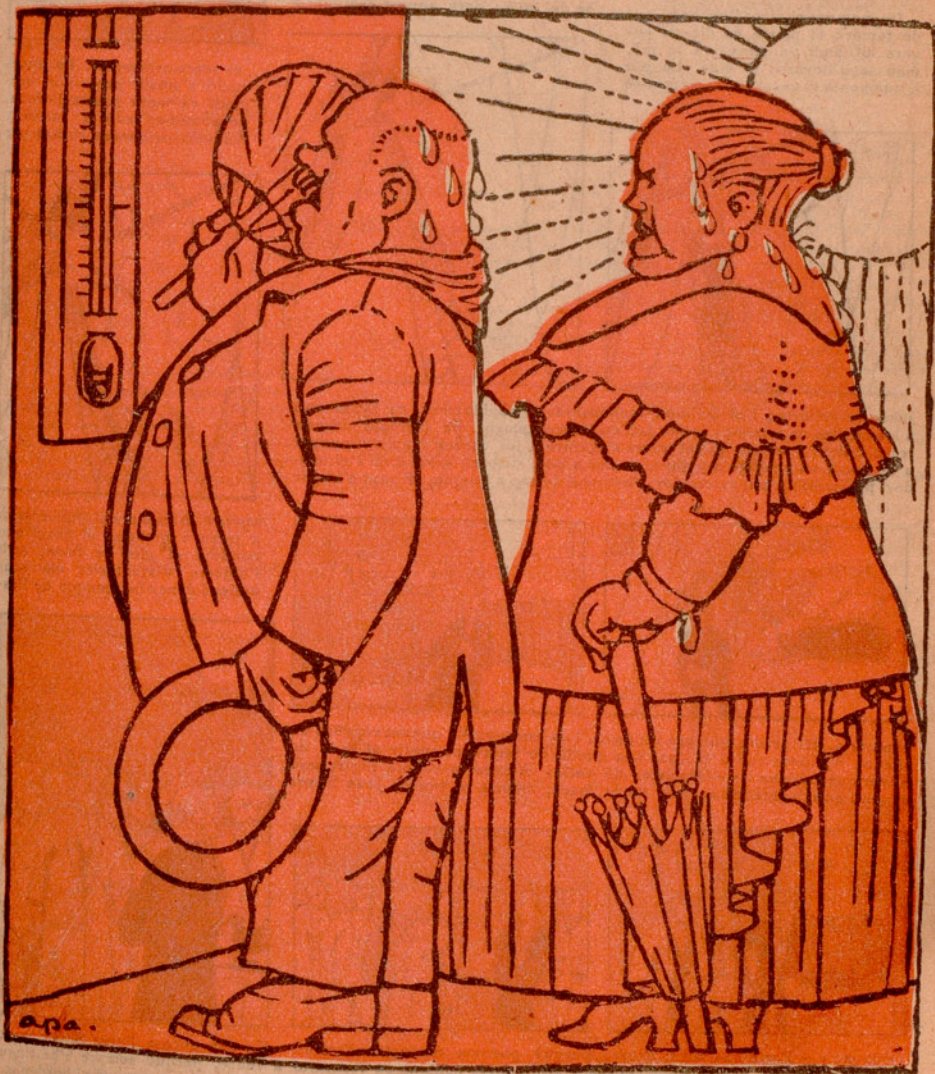

LA MAINADA

Lola A.

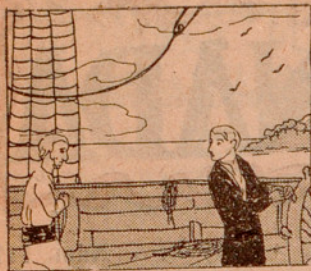
Barcelona 31 d'agost de 1923 • Preu: 15 cts. • Any III - Núm. 117

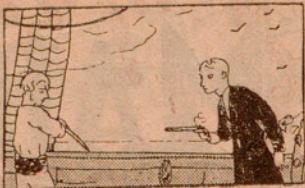
- Mira que aquesta calor, no s'havia vist mai!
 — Mai, mai!... Jo crec que aquest any en fa dues de calors!

LA ILLA DEL TRESOR

(Continuació)

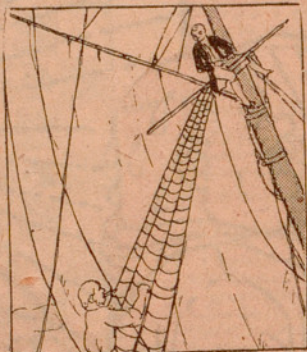
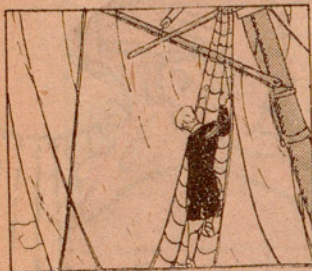
De moment el xicot llençà un crit de terror: el pirata es dirigia envers ell amb un punyal a la mà, disposat a llevar-li la vida. La por li augmentà el coratge, i, treient-se

una pistola de la butxaca, va apuntar al pirata; però li fallà el tir, perquè la pólvora era humida. Aleshores Israel tractà d'apoderar-se del jove; però aquest esquivava

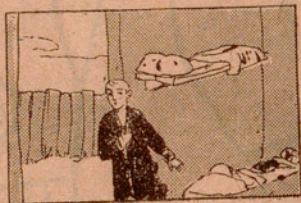
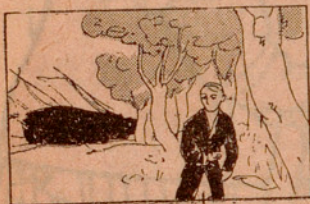
es seves escòrneses. La persecució s'aturà, perquè el bergantí va topar contra l'arena, decantant-se cap a estribor. Ambdós caigueren rodant per

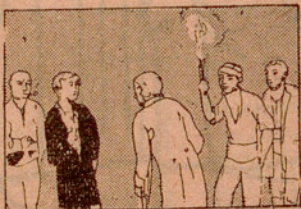
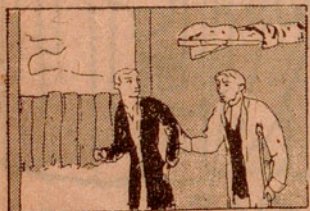
sobre la coberta; i el Quimet, incorporant-se ràpidament, va saltar cap a les escales de mesana i es féu fort en l'encreuament. Va carregar de nou les pistoles; i veient que el pirata s'agafava a les cordes i, amb el punyal a la boca, començava a pujar molt poc a poc, disparà sobre d'ell i el traïdor, proferint un crit esfereïdor, s'estimbà de cap a l'aigua, ofegant-s'hi per

sempre. Aleshores el Quimet saltà a terra i prengué el camí que conduïa al clos de fusta, amb l'objecte d'ajuntar-se als seus amics i donar-los compte de l'es-

capatòria. Hi arribà que era nit fosca, i va estranyar-lo que tot estigués en silenci. Va penetrar a la casa i es quedà de pedra en sentir al lloro de Silver que cridava: «— Monedes de vuit. » Aleshores volgué fugir, però es senti que l'agafaven en mig de la fosca, mentre la veu de Joan Silver

cridava: «— Porta una atxa, Ricard, perquè poguem reconèixer l'intrús. » Un cop encesa l'atxa Silver va exclamar: «— Ah! Ets tu, amic Quimet? Estic molt content de tornar-te a veure, perquè sempre t'he tingut per llest i m'has estat molt simpàtic. » «— Però, què s'han fet els meus companys?— preguntà el bordegas. » «— Només sé— contestà Silver— que han parlat amb mi i després han desaparegut, deixant-nos-ho tot. »

PAGINA DELS INFANTS.

EL PASTOR I EL LLADRE

L'Isidre era un jove molt pobre, que es guanyava el pa fent de pastor. Cada dia sortia amb el seu ramat i el feia pasturar per la pendent de les muntanyes que voltaven el seu poble. El seu únic aliment diari consistia en un pa bo i negre i alguns fruits boscos que trobava pels llocs de pastura. Però malgrat la seva pobresa, era feliç, puix tenia la consciència pura i sabia contentar-se amb la seva sort.

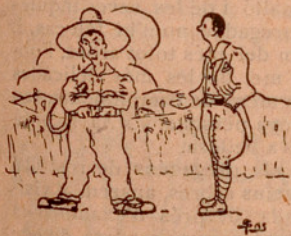
Un dia, trobant-se amb el seu bestiar prop d'un bosc, veié aparèixer un home alt i d'aspecte horrible, que li produí gran basarda. Era un malfactor el qual havia estat per moltes vegades pels seus robatoris i crims. Apropant-se al pastor li digué:

— Amic pastor, tu fas un mal ofici; vesteixes uns miseriosos parracs i tens els peus nus en un calçat que no et preserva pas del fred. Acceptes entrar al meu servei? Et donaré bons vestits, diner, i no patiràs mai més ni gana ni fred; seràs el més feliç dels nois de tota la muntanya.

— No — respongué valerosament l'Isidre; — no puc acceptar els vostres oferiments, per aventatjoses que siguin. Consentint viure amb vós, perdria la pau de la consciència, i adria l'ànima turmentada pels remordiments i els béns dels quals vós m'havéu fet un quadro tan seductor serien per a mi causa d'horrible suplici. Vull permanèixer honrat, puix aquest és, n'estic cert, el mitjà més segur d'ésser sempre feliç.

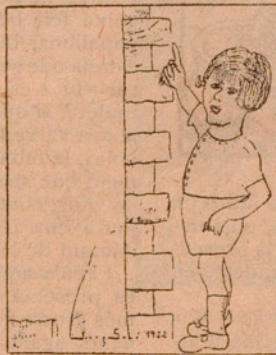
I dient això l'Isidre es separà del lladre i xiulà fort, cridant el seu ramat i emportant-se'l cap al poble.

RAMON COMAS, trad.

— Senyoret, al juliol no es pot segar, de tanta calor que fa.

— Ho comprenc. Jo no sé perquè no heu de segar a l'abril, que fa més bo.

— Mireu si és tonto, el veí d'aquí dalt, que està trist perquè no gasta salut... Millor! Així en tindrà més!

CANÇÓ DE BRESSOL *

Lema: « Amor matern »

Dorm, fillet, en ton bressol,
que la lluna platejada,
ja lleugera i enriolada,
cel amunt aixeca el vol.

Dorm, fillet, sense neguit,
que sobre tu estén ses ales,
oïnt els sospirs que exhales,
dolç àngel de l'infinit.

Dorm, fill meu, sense temor,
que ta mare per tu canta
la dolçivola complanta
del seu més plàcid amor.

Dorm, fill meu, sense condol,
sa el grill canta dins la plana,
i, amb la seva veu galana,
refleja el rossinyol.

Dorm, fillet, que sobre el món,
amb ses ales platejades
i amb ses belles refilades
apareix l'àngel del son.

I en cada llit d'infant
s'ha col·locat, sacrosanta,
sa figura brillejanta,
dels nens els ulls aclucant.

Dorm, fill meu, sense temor,
que vetllen ton son seguit:
ta mare, al capçal del llit;
i en el cel, Nostre Senyor.

FERRAN CLARA

* Premiada als Jocs Florals de Malgrat de 1922.

"VILAMAR" DE CALAFELL

Nosaltres, els que ens trobem voltats d'infants en les belles terres tarragonines, som els únics que podem gaudir completament de llurs formosors.

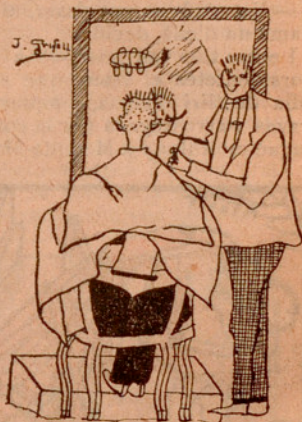
En aquesta alegre Colònia de Vilamar s'hi troben reunits uns 250 minyons, segurament de la vostra edat, o sigui de vuit a catorze anys; i és aquí on aquests nois es fan forts, tan de cos com d'ànima (tan necessària és una cosa com l'altra), gràcies als consells i atencions dels seus estimats professors.

Aquesta Colònia, que tan gentilmente i sàviament dirigeix el mestre Artur Martorell, és obra de l'Excel·lentíssima Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

Us puc ben assegurar, caríssims amics, que l'obra que fa el nostre estimat Ajuntament és quelcom que, per més que passin anys, quedarà gravat fins el fons de l'ànima d'aquests infants, els quals, en veure els esforços de la ciutat per al seu millorament de salut, faran ferma promesa de defensar en l'esdevenidor la ciutat i també nostra Pàtria contra gent estrangera que la vulguin malmetre.

MARC AURELI VILA

Vilamar de Calafell, 22 agost 1923.

— Vol que li doni un cop de ferro al bigoti?

— Provi-ho, i rebrà.

nor de la seva futura nora, amb fulles de canyes i pètals de lliris i tulipans, pujà novament a la fulla de la nena i féu la presentació del seu fill a Menuda-Menudeta, en qualitat de promès.

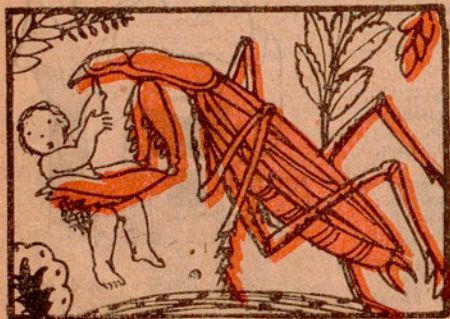
— T'assegurar que en ell trobaràs — féu, endolcint la veu tant com pogué i desfent-se en reverències, — un excel·lent marit. Es veritat que tu mereixes això i quelcom més.

— *Coac, coac! Brek-kek!* — exclamà tan sols el jove gripau.

Entre els dos agafaren el llitet per portar-lo al que ells nomenaven el seu *palau*. Menuda-Menudeta restà ben sola, i cada vegada plorava més tristament, veient-se condemnada a passar la vida entre aquells monstres repugnants. Els peixets del rierol, que havien oït els mots del gripau vell, tregueren el caparró a flor d'aigua per tal de conèixer la nena, i, veient-la tan gentil i encisera, tingueren per gran injustícia maridar-la amb un estúpid gripau.

— No, això no pot ésser, ni serà! — exclamà un d'ells, decidit.

I entre tots van posar-se a rosegar amb llurs dentetes el tronc que subjectava la fulla de lliri d'aigua, i aquesta, lliure de traves i arrossegada per la correntia, s'endugué molt lluny a Menuda-Menudeta. Ben

aviat aquesta es trobà fora de perill, i la fulla seguia navegant a través de boscos, pobles i camps. Els ocellets piuladors, posats a les branques dels arbres, saludaven a la nena amb els més variats cants, talment com si volguessin esvair els darrers vestigis de pena del seu petit cor, ple d'angoixa feia ben poc. Una lleu i voleiadissa papallona, blanca i blava, que feia bona estona que seguia a la fulla, acabà per deturar-s'hi i es deixà agafar per Menuda-Menudeta, la qual, amb el cinyell, la subjectà al seu vaixell. Quan la papallona es posà a volar, la fulla seguí a remolc, més ràpidament que abans. Menuda-Menudeta saltava de goig, contemplant el paisatge tan nou per a ella i admirant els reflexes del sol damunt de la correntia.

I veu's aquí que quan tot anava millor, es presenta un pregadéu de rostolls dels més grossos, i amb les seves potes repugnants agafa pel cos a Menuda-Menudeta i

se l'enduu a dalt d'un arbre. La fulla seguia riu avall, guiada pel papalló. Quines angixes passà la pobre nena en veure's posada entre les branques de l'arbre! I us he de dir que, més que per ella, patia per la sort de la papallona, la qual es moriria de fam si no podia desfer-se del cinyell.

Dominant la por que li causava l'insecte amb el seu zumzeig seguit, va gosar parlar-li del pobre papalló i de les seves inquietuds; mes el pregadéu no n'hi féu cas, i, portant-la al cim del més tofut arbre, l'obsequià amb la mel de les més delicades flors, li féu tota mena de compliments, tan pesats com la seva persona, i a la fi posà als núvols la seva bellesa.

A la nit, tots els pregadéus de rostolls, habitants dels veïns arbres, anaren a visitar-la i un d'ells, després d'examinar-la d'una fàiso bastant menyspreadora, digué:

— Quina misèria! Tan sols un parell de potes!

— I no té cap tentacle! — exclamà un segon.

— Es un ésser humà en petit. Quin fàstic! — exclamaren a chor tots els prega-déus joves i femelles.

El més gros, que era el raptor de Menu-da-Menudeta, malgrat haver viatjat molt i tenir el gust més delicat que els seus companys, arribà a creure que s'hauria errat i que la nena era verament molt lletja; mes, empès per una resta de bons sentiments, la baixà de l'arbre i la posà damunt del calze d'una margarida.

Tan aviat com es veié sola, Menuda-Menudeta esclatà en plors. Ara, digueu-me: ella, que sempre havia estat lloada com a gentil i encisadora, veure's tractada amb tan menyspreu per una colla de grollers insectes! Vosaltres hauríeu fet el mateix, n'estic cert.

Va durar poc, malgrat tot, la seva pena, perquè li calgué atendre al seu nodriment i abrigit dins de l'espès bosc on havia estat abandonada a les seves forces, ella que fins aleshores fou objecte de tota mena d'afalacs. Començà per teixir-se, amb brins d'herba, una hamaca, penjant-la tot seguit sota la fulla d'una bella planta per tal de lliurar-se de la pluja, i per menjar tingué el pol·len de les flors, bevent les fresques gotes de rosada. Així passà l'estiu i la tardor; mes, heu's aquí l'hivern, el cru, gelat i inacabable hivern! Els ocellets que l'havien fet joiosa amb les seves cantúries, se n'anaren l'un darrera l'altre, cercant més temperats països; els arbres i les plantes perderen la seva verdor i la gran fulla que protegia a la nena s'enconguí i s'assecà, restant Menuda-Menudeta exposada a les fúries del vent. Quan les neus arribaren, un borralló caigué damunt d'ella, mig aixafant-la amb el seu pes. Com sofrí, la pobreta! A la fi, decidint-se, corregué a la bona de Déu, cercant un asil: traspassà les llindes del bosc i arribà a un gran camp de sembrats ericats de rostolls, que semblaven agudes estaques plantades en la gelada terra; amb tot, la nena, tremolant de fred, s'introduí dins d'aquell perillós lla-berint.

De sobte entropessà, per haver ficat el peu en un forat que menava a l'amagatall d'una rata de camp, mestressa d'un confortable allotjament subterrani, perfectament resguardat i ben proveït de blat, vebes, pèsols i altres grans. Empesa per la fam, Menuda-Menudeta sacrificà el seu amor propi i estengué com una mendicant la mà a la rata, demanant-li per caritat mig gra d'ordi, perquè feia dos dies que no menjava.

— Pobre menuda! — féu la rata, que, per un atzar, tenia bon cor. — Entra i passa endavant, que et podràs escalfar i menjar quelcom.

Veureu que tan encisada restà la rata dels bons modals i les fines moixaines de la nena, que l'endemà li digué:

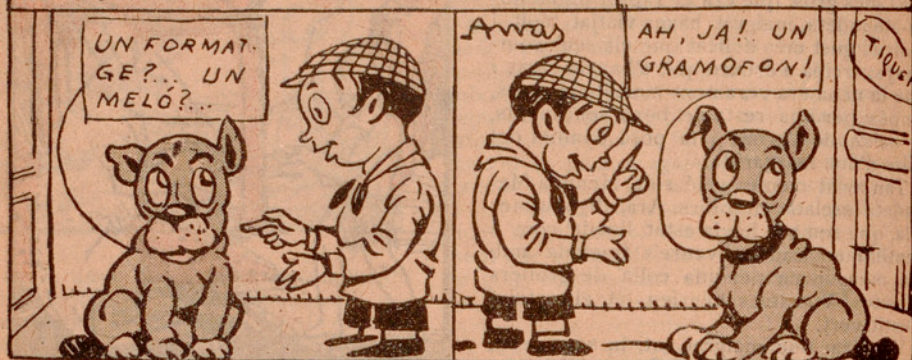
— Escolta, nena: si vols, podràs restar amb mi per passar l'hivern a casa meua; tan sols hauràs d'ajudar-me a netejar i disposar la cambra, i quan rès més hi hagi per fer, em contaràs qualche rondalla, perquè has de saber que em plauen d'una faiso extraordinària.

Menuda-Menudeta acceptà de bon grat els oferiments de la bestiola, i des d'aleshores aquesta la tractà com una filla.

(Continuarà)

En Janet i En Tiquet, SenC.

— Mai diries, Tiquet, què hi ha dintre d'aquesta cambra?... Si ho endevines, t'ho dono.

— Res d'això... Es una cosa... que parla.

— No... Parla de veres, sense maquinària...

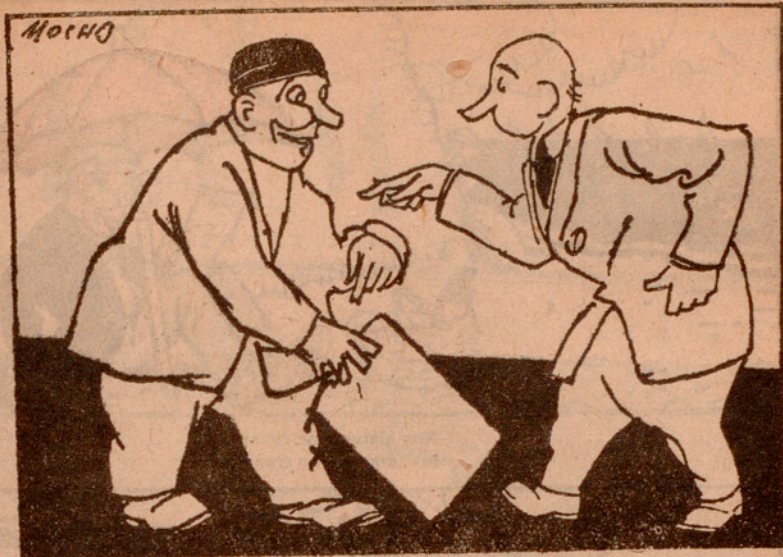
— Veuràs com et crida...

— No siguis poruc, no siguis poruc... Vaig a ensenyar-t'ho.

— Aquí la tens la cosa que parla.

PÀ-
GI-
NA
DE
BON
HU-
MOR

— Has vist que, segons les estadístiques oficials, Madrid té més habitants que Barcelona?

— I que ha de tenir! Al primer cop d'ull es veu que a Barcelona s'hi encabeix molta més gent que a Madrid.

— No. T'ho explicaré i em comprendràs tot seguit. A Madrid, quan fan el cens, hi compten tots els habitants de les fondes i cases de dispeses.

— Essent així, callo.

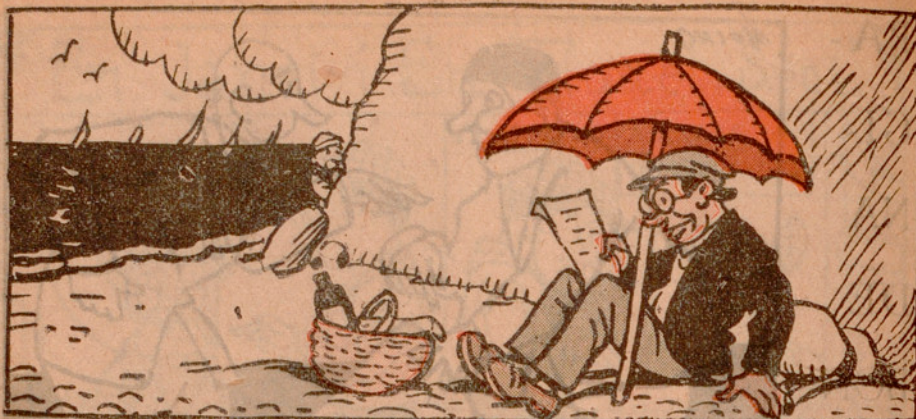
— Què no em coneix, Tereseta?... Sóc el veí del tercer pis.

— Ai, ai!... Té raó... Jo l'havia pres per un indio!

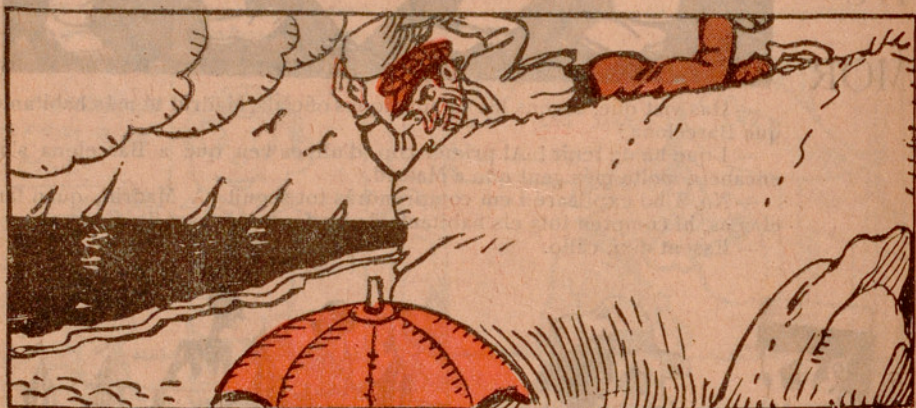
— Creieu-me, amic meu: tots som molt pobres. Vós ara necessiteu dos rals. Doncs, què faríeu si us trobéssiu com jo, que necessito 10,000 duros?

EL NOSTRE FULLETI

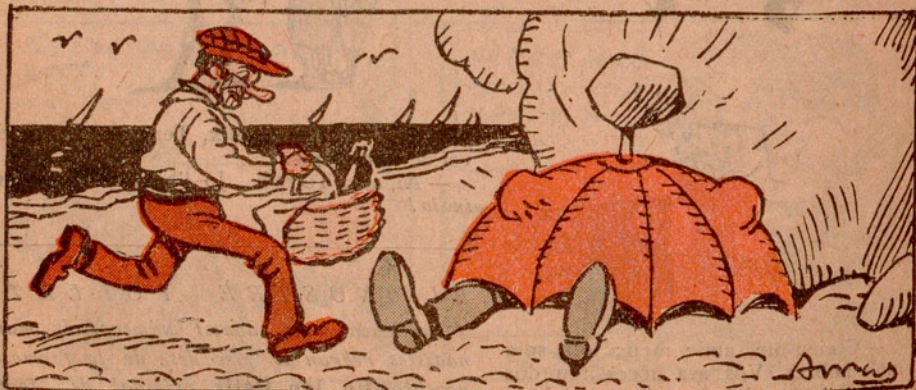
Juntament amb aquest número, els mainadistes rebran el plec desè de la formosa novel·la **En Jan Petit**, original de Montserrat Puigmal i il·lustrada per R. Miret.

Nou sistema de robar
inventat per un trapella

qui deixà sense dinar,
afanant-li la cistella,

al pobre senyor Cassià,
estiuellant de Calella.

Redacció, Administració
i Impremta:

Vich, 16 - Tel. G. 1471

Preus de subscripció anual: { Catalunya, 7'50 »
Estranger, 13 ptes.

Número solt: 15 cèntims

Atrassat, sense fullari: 15 cts. - Amb fullari: 25 cts.

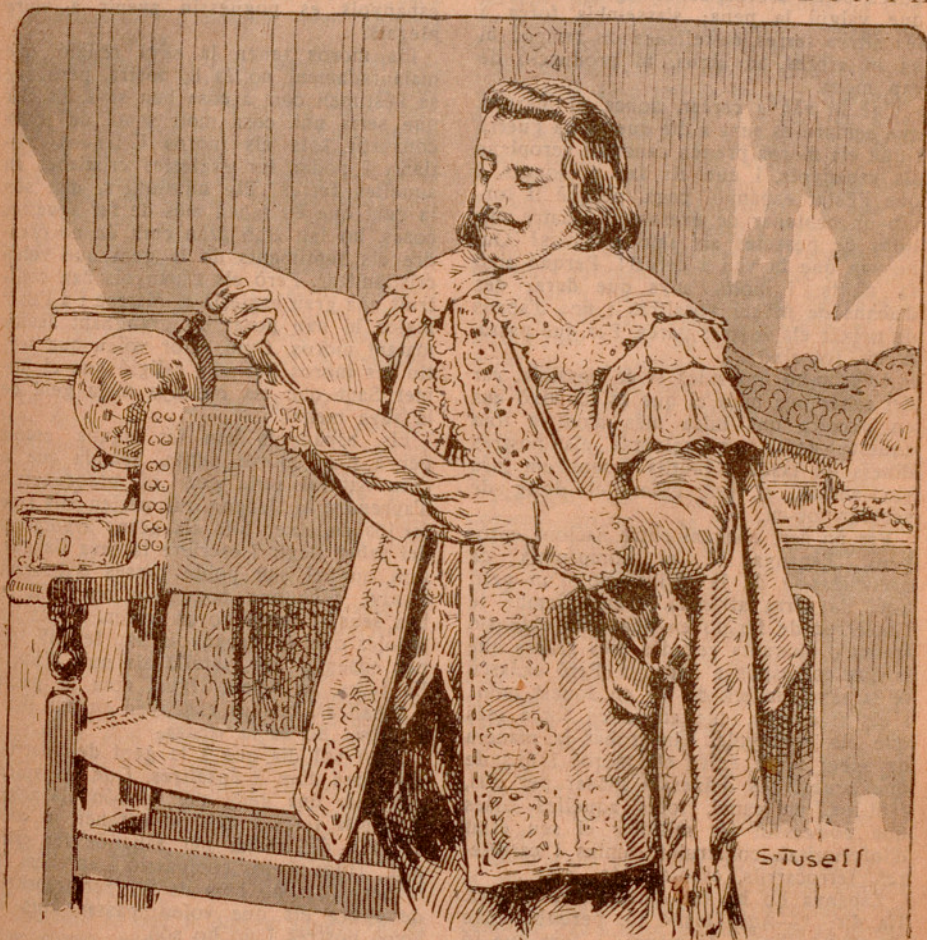
Surt cada divendres

LA MAINADA

SETMANARI IL·LUSTRAT DELS INFANTS DE CATALUNYA

FULLS DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA

L'ONZE DE SETÈMBRE DE 1714

Escolteu el que li deia a aquest rei, el seu primer ministre i favorit, el comte d'Olivares, en un memorial que li adreçà al principi del regnat: (Pàg. 655).

Cròniques del Cavaller de Sant Jordi

SABEU on és el Marroc? Segurament que tots vosaltres n'heu sentit a parlar d'aquest tros de terra africana que hi ha a l'altre costat de l'estret de Gibraltar al qual Espanya no es cansa d'enviar-hi soldats i de gastar-hi diners. Segurament que tots vosaltres haureu vist fotografies dels seus paisatges. Tot són muntanyes pelades, pedregoses, sense arbres, sense aigua, sense res que valgui la pena; s'assembla força a les altres terres castellanes on tampoc hi ha ni arbres, ni aigua, ni producció de cap mena.

Què hi van a cercar, doncs, al Marroc, que sempre es sent a dir que hi ha guerra i que els moros prenen canons i aeroplans als espanyols, i que els fan presoners, i que l'Estat espanyol paga, perquè li tornin un centenar de presoners, quatre milions de pessetes als seus enemics? Qui ho sap que hi van a cercar! Perquè això fa molts i molts anys que dura; des d'abans de néixer vosaltres i fins d'abans de néixer els vostres pares. Per què passa, doncs, tot això?

Aclarim-ho una mica si és possible, car del saber una mica el que és tot això ens en néixerà una mica més d'odi a tota aquesta gent que malversa els nostres diners en tasques inútils i sentirem més viu encara, si pot ésser, el desig de separar-nos-en.

Per un cert conveni entre nacions europees, Espanya té el compromís de preocupar-se de la civilització d'un petit bocí de terra africana. França també té l'encàrrec de fer-ho en una gran extensió trenta o quaranta vegades més grossa que la que correspon a Espanya. Però cadascú té la seva manera de fer en aquest món; i els francesos, que en saben força més que els espanyols, han trobat la manera de saber viure entre els moros i fins de que aquests es deixessin manar per ells, fent-los, en canvi, totes aquelles coses que poguessin fer millorar el seu estat d'inferioritat, construint camins i carreteres, ferrocarrils, escoles, etc., etc.

Espanya ho ha fet d'una altra manera. Ha dit: "—Aquí mano jo, perquè m'han dit que jo havia de manar; i com que jo mano, porto aquests soldats aquí, i al del que gosi no estar-hi conforme!"

Naturalment; a ningú no li plau que se li fiquin a casa d'aquesta manera, i els moros, que són de carn i ossos com nosaltres i també es senten de les coses, no han volgut que els altres es fiquessin a casa seva com si fossin els amos, i ja està!; s'hi han fet a trets de seguida. I ja ho veieu: la cosa fa trenta, quaranta, cinquanta anys que dura i encara no hi ha hagut manera de que els moros i els espanyols es poguessin avenir a viure plegats.

Els moros tenen la seva religió, que malauradament no és la nostra, però que se l'estimen com a cosa ben seva. Es clar que seria una cosa molt santa de poder convertir tots els moros i fer-los cristians, i poder fer esglésies cristianes en aquelles terres. Els missioners, que són la gent que en saben més de fer aquestes coses, ho fan amb gran cura de no ofendre els sentiments de la gent que volen cristianitzar. Però els espanyols han construït una gran església al Marroc i a l'altar major hi han posat un gran Sant Jaume matant moros. Quin amor volem que sentin els moros per una religió que el primer Sant que els ensenya mata gent de la seva mena?

Els espanyols han fet alguna escola per a nens moros petits. Sembla que la cosa natural seria que es preocupessin d'aprendre la llengua que parlen ells i de fer-los conèixer tots els grans aventatges del saber llegir i escriure la seva llengua, fent que el seu poble passés d'ignorant a savi, fent que poguessin tenir llibres ben seus si abans no en tenien. Doncs les escoles que els espanyols han fet allí són per ensenyar en castellà als nois d'aquella terra. Ja veieu! Igual com us passa a vosaltres, que us ensenyen en una llengua que no és la vostra.

Això vol dir que a la gent del Marroc els passa com a nosaltres. Que els volen governar una gent que no són els amos d'aquella terra i que no entenen ni com els han de tractar per saber-se fer estimar. Tinguem-los compassió i aprenem la manera com ho hem de fer per treure'ns de sobre els que volen passar com a amos nostres i no ho són.

EL CAVALLER DE SANT JORDI

FULLS DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA

L'ONZE DE SETEMBRE DE 1714

I

S'apropa una data històrica molt important i que cal que la celebrem cada any amb major entusiasme, benivolguts mainadistes, si voleu ésser reconeguts com a bons fills de la terra catalana i excel·lir en patriotisme: L'ONZE DE SETEMBRE DE 1714, jornada ben malastruga i ensems ben gloriosa per a Catalunya.

Les dolors de la mare deuen sentir-les de bon grat i amb tot el cor els fills que l'estimen de veres, i la nostra mare Catalunya rebé aleshores una ferida mortal que la deixà atuída per sempre més. Convé, doncs, que us captingueu de la gran dolor que enclou aquella diada trista, i, per tant, li dedicarem tres fulls de la sèrie que venim publicant i en els quals examinarem, abreujadament: primer, els antecedents i causes d'aquell succés; segon, els fets esdevinguts; i tercer les llurs conseqüències i els ensenyaments que contenen per a l'esdevenidor.

De primer antuvi sembla que els catalans foren poc assenyats i poc polítics, embrancant-se en una guerra dinàstica, promoguda entre els partidaris de l'Arxiduc Carles d'Àustria i els d'En Felip d'Anjou, nét de Lluís XIV, de França, guerra que devia ocasionar la ruïna de la nostra pàtria.

Aquesta opinió potser hi hagi qui la cregui i la sostingui; amb tot, examinant acuradament els antecedents i, sobretot, la situació especialíssima en la qual es trobava Catalunya, veurem que aquesta opinió està mancada de fonament.

En efecte: en entronitzar-se la dinastia castellana, amb Ferran d'Antequera, en el casal d'Aragó, a la mort del rei En Martí, comença per a Catalunya un calvari que devia anar agreujant-se en els segles XVI i XVII, amb els monarques de la casa d'Àustria, fins esdevenir un veritable règim de tirania i opressió en temps de Felip IV.

Escolteu el que li deia a aquest rei el seu primer ministre i favorit, el comte d'Olivares, en un memorial que li adreça al principi del regnat: "Tenga V. M. por

el negocio más importante de su Monarquía el hacerse rey de España; quiero decir, Señor, que no se contente V. M. con ser rey de Portugal, de Aragón, de Valencia, Conde de Barcelona, sino que trabaje y piense con consejo maduro y secreto, por reducir estos reinos de que se compone España al estilo y leyes de Castilla, sin ninguna diferencia." (1)

He volgut fer-vos trasllat d'aquest consell, en la seva pròpia llengua, mainadistes que em llegiu, per tal com us assabentéssiu de tota sa odiositat i cruesa. Això, traduït al català, volia dir: "Rei, no tinguís escrúpols; procura reduir tots aquests regnes i nacionalitats de que se compone España, a l'estil i lleis de Castella, sense cap diferència; arrabassa'ls-hi les llurs pròpies, els seus drets i privilegis, la seva llengua i costums; trenca'ls-hi la seva història i tradicions, fes-ne de tot *tabula rasa* sense cap mena de consideracions ni miraments."

Aquest consell fou portat a la pràctica, i d'aquí s'originaren aquella sèrie inexhaurible de greuges contra Catalunya, dels quals en són una petita mostra els crims de Palautordera que ja us vaig relatar.

Portugal, no podent suportar tanta opressió, proclamà sa independència i es separà d'Espanya el dia 1 de desembre de 1640; Catalunya, no menys vexada i opresa, no fou tan sortosa, per tal com es veié envaïda per l'exèrcit del rei de Castella i obligada a sostenir una guerra de separació que durà dotze anys. Gràcies a aquesta guerra de protesta contra els intents maquiavèlics del comte d'Olivares, la nació catalana pogué conservar fins a 1714, més o menys conculcats i violats pels virreis que la governaven, els seus drets, lleis i privilegis, que altrament li haurien estat usurpats ja en el regnat de Felip IV.

Començada la guerra, aquell gran patriota qual nom heu de pronunciar sempre amb el major respecte i veneració, el canonge Pau Claris, president de la Generalitat, tractà d'establir la República cata-

(1) CÁNOVAS DEL CASTILLO: *Estudios del reinado de Felipe IV*; t. I, p. 56 i següents.

lana, en el mes de gener de 1641, república que sols durà breus dies, per no poder suportar la terra les considerables despeses que exigia el sosteniment de la lluita; i fou aleshores que Catalunya, per tal de trobar un ajut en aquelles despeses, es posà sots la sobirania i protectorat del rei de França, Lluís XIII, proclamant-lo comte de Barcelona.

Mes avant, en desembre de 1642, la mort del cardenal Richelieu, el qual era l'ànima de la política francesa, i la mort del mateix rei Lluís XIII, esdevinguda en maig de 1643, deixant en la menor edat a son fill i successor, Lluís XIV, foren dos esdeveniments que contribuïren a minvar el poder d'aquella política i de la monarquia que representava.

Per altra part, la destitució del comte d'Olivares produí un canvi radical en el govern desastrós d'aquest privat, canvi que devia influir poderosament en la reacció que s'iniciava ja en el nostre Principat contra els francesos, augmentada més i més pels abusos i excessos que cometien aquells soldats estrangers contra els naturals de la terra.

Barcelona caigué en poder de l'exèrcit de Felip IV, comanat per don Joan d'Àustria, en octubre de 1652; amb tot, no finí la guerra, que continuà entre Espanya i França, esdevenint-ne teatre la dissortada Catalunya, amb les horrors i malastrugances que aquella aportava, fins al funest tractat dels Pireneus de 1659; tractat que esquarterà la terra catalana, anexionant a la França el Rosselló i gran part de la Cerdanya.

La guerra entre els dos llops, França i Espanya, que es disputaven l'ovella, la dissortada Catalunya, ressorgí novament en 1673 i 1684, amb un interval de cinc anys d'assossec que establí la pau de Nimega en 1679, essent-ne el període més desastrós el que ve comprès des de 1689 a 1697.

Barcelona fou assetjada i presa pel francès, com ho foren altres ciutats i viles catalanes. A l'ensens les intemperàncies i extorsions i abusos dels virreis que representaven al govern central de Madrid, produïen commocions i revoltes populars molt semblants a les de 1640.

Tot això feia no menys odiosos i tirànics per als catalans, els francesos que els espanyols; i com si encara no n'hi hagués prou, el mateix pretendent, duc d'Anjou (devingut després Felip V), demés d'ésser procedent d'una cort eminentment cessarista i centralitzadora, com ho era la monarquia francesa, en fer sa entrada a Barcelona el dia 2 d'octubre de 1701, ja revelà el seu caràcter absolutista i poc amic de les llibertats del poble, no consentint que els consellers de la ciutat es cobrissin en sa presència, del qual privilegi gaudien, i oposant-se a que es fes la cerimònia del lliurament de les claus de la ciutat.

En les Corts obertes el 12 dels mateixos mes i any i presidides per ell, s'hi promogueren grans debats i discòrdies per negar-se En Felip d'Anjou a aprovar les constitucions que li presentaren, palesant-se l'antagonisme entre la nació catalana i la potestat reial.

Per tots aquests motius, és evident que als catalans no els restava altre camí que el que els assenyalaven les banderes de l'arxiduc Carles d'Àustria.

L'AVI MAGÍ

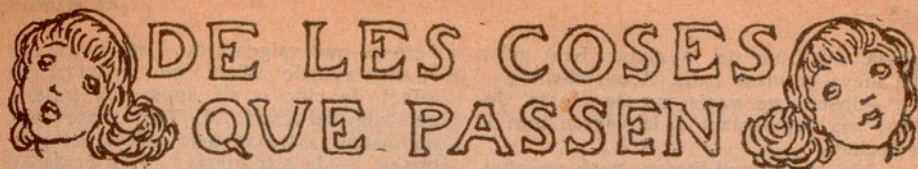
PETITA CORRESPONDÈNCIA

J. Ferrater-Reus: Em plau que us agradin els fulls d'història de la nostra pàtria Catalunya. No soc filòleg, però em sembla (sobre el que em consulteu) que és més català *Josepeta* que *Josefina*. Els diminutius de *Josep* són *Josepet*, m., i *Josepeta*, f.

Un deixeble de l'Ateneu Obrer: Quan retorni a Barcelona em plaurà fer la teva coneixença i visitar la classe de «Nocions d'Arquitectura Decorativa». Desitjo que us restabli ben prompte. Mercès per les fotografies. — L'AVI MAGÍ.

Tots els qui ens escriuen preguntant-nos per les enquadernacions dels volums de la nostra Biblioteca, poden passar a fer el canvi dels fulls corresponents pels volums relligats, a les nostres oficines, Vich, 16, o bé a la Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16.

Estem estudiant la manera de poder complaure als que desitgen tenir relligat el volum de Peripècies de Romà Kalbris. Oportunament donarem les instruccions corresponents.

DE LES COSES QUE PASSEN

UN ACCIDENT SALUDABLE

No creguis: molt sovint envejo, francament, als que van en automòbil—m'insinuà el meu amic Josep Carell, mentre davant nostre passaven bronzents els vehicles, atapeïts de gent, en aquell diumenge ciutadà.

Estàvem ambdós recolzats en la barana del balcó de casa seva, on jo era per fer-los una visita de bona amistat, i, en dir-me aquests mots, no vaig saber contenir-me:

—Doncs em sembla que si no en tens és perquè no vols, puix no patiria molt la teva fortuna si et despenies d'unes quantes mil pessetes per comprar un atuell d'aquests...

—Tens raó, i no tinc vehicle perquè em fa molta feresa enfilar-m'hi, des de fa uns quants anys.

—Què va passar-te fa uns quants anys?

—Ja veig que la tiferia no et deixa ni els diumenges—observà el meu amic, somrient amablement.—No pateixis; ja t'ho explicaré fil per randa.

—A veure. Passo perquè m'hagis dit t'afaner, perquè... és la veritat.

—Bé, doncs. Fa cinc anys, jo tenia el deliri de les velocitats. Tu no deus saber aquesta sensació com embriaga i al·lucina! Enfilat al meu *David*, arrapat al volant, em passava hores i hores atravesant pobles i camps, menjant-me sens parar quilòmetres i més quilòmetres de carretera, afa-nyós i embogit, sense reparar obstacles ni recolzades perilloses...

—Així, ja ho veig venir, l'estimbada és inevitable... *Gat escaldat*...—vaig interrompre jo, creient endevinar el motiu d'haver-se trasmutat l'afició als automòbils, en feresa.

—No siguis tan llest, que cauràs. Escolta i calla.

Vaig mossegar-me prudentment la llengua i vaig parar l'orella, decidit a reprimir les interrupcions que em vinguessin als llavis.

—L'afició em durava feia molt temps, i pots ben suposar que els de casa estaven sempre tement que al millor dia comparegués en un baiard, amb el cap

obert o una cama trencada, i també pensaràs les prediques i consells que m'havien donat perquè deixés la meua mania, sempre endebades. No hi ha vi que embriagui més follament que les velocitats desfrenades, el fueteg seguit del vent en la cara, l'enfilar i davallar pendents i l'emprendre les ziga-zagues perilloses d'una carretera que voregi un espadat...

—Massa en fas l'apologia encara, per estar-ne del tot desenganyat—vaig fer jo, oblidant els meus bons propòsits de no interrompre al meu amic.

—Tornem-hi? Mira que et perdràs el millor de la cosa.

—S'ha escapat la llengua. Excusa'm!

—Bé, doncs, com et deia, totes les prediques dels meus pares i de la meua germana havien estat sempre endebades. “No corris tant; ves a una marxa més reposada”, em deia l'un. “Un dia faràs una desgràcia”, exclamava un altre. “O t'obriràs el cap”, feia el de més enllà. Mes jo, que és cas de creure's! Un dia, volent convèncer a un dels més fervents detractors de la meua dèria, vaig fer pujar al cotxe a la meua germana. Em costà una hora d'enraonar i de convèncer-la, i, a la fi, si accedí a prendre lloc al meu costat en el *David*, fou perquè jo li vaig dir i prometre que no llençaria el vehicle a les grans velocitats que acostumava.

—Et prenc la paraula—féu ella, mentre prenia seient en el cotxe.

—Sí, dona, si—vaig contestar, engegant el motor, jo.

—Tingueu cura, fills meus! Aneu a marxa moderada!—ens aconsellà la mare, des del balcó.

Vàrem desfilar, efectivament, a una lleugera velocitat. Res; molt pocs quilòmetres per hora. El meu motor, per la fabricació i els detalls que t'explicaré, podia assolir unes velocitats fabuloses, i per mi que patia quan anava poc a poc.”

—Excusa't els detalls tècnics—vaig fer jo,—perquè no hi entenc absolutament res.

—Tens raó. Suprimirem, doncs, els detalls tècnics, i explicaré net i llis el que

passà. Sortirem de la ciutat ben aviat. La meva germana patia. Anava dient:

—Josep: no vagis tan de pressa. Josep: vas augmentant cada vegada més la velocitat.

—Jo la tranquil·litava, però no afluixava la marxa. Creuàvem pobles, i en un

Però el que vaig aterrar i malmetre amb el meu vehicle rabent, fou un infant. Un infant de cinc o sis anys, que trespava pel mig del camí ral. Vaig veure'l sols un instant a través dels vidres del parabrises. —Ja s'apartará!, vaig pensar, si alguna cosa podia pensar. Un xisclé esgar-

d'ells succeí la desgràcia, el crim podria dir-ne. Un crim que jo he comès!"

—Un ànec o un garri que prenién el sol al mig de la carretera?—vaig interrogar jo, facetiós.

—Tan-de-bo! —exclamà cruelment el meu amic.—No hauria estat el primer.

rifós, un clam d'indignació dels espectadors de la tràgica escena, un calfred de la meva germana, i jo... res. Es dir, res: una por instintiva, una fúria que m'empenyia, que em feia augmentar la velocitat. Més de pressa; més de pressa...! Fugir, fugir del lloc de la desgràcia... La meva

germana, me'n recordo perfectament, pàl·lida, convulsa, plorosa, em saccejava els braços, dient-me:

—Josep: per l'amor de Déu, para! Tornem endarrera; recollim aquella pobre criatura; mirem que té... Nosaltres en tenim la culpa, Josep! T'ho prego!

"Jo amb prou feines vaig saber barbotejar:

—Estaran enfurits; no pot ésser. Fugim; fugim...

"Mes ella pregava, pregava alhora al cel i a mi... Plorava, se m'agafava, i la seva veu tenia reflexes d'angoixa suprema. No sé com fou. Aquelles paraules anaren esvaïnt l'embraguessa de la velocitat, anaren deixondint la meua ànima, entraren en el meu cor i vaig peneirar-me de la magnitud del que havia fet... Una nuvolada cobrí els meus ulls, els remordiments s'empararen del meu esperit i els meus braços foren lligats pels precés de la meua germana. Un viratge, un salt en l'espai, un cop dolorós que ressonà en el meu cap com un tro i vaig perdre els sentits en la caiguda espantosa..."

"Quan vaig retornar-me em vaig sentir macat, adolorit i el cap moll. Instintivament, vaig tocar-lo. Era sang. Vaig provar de redreçar-me damunt l'automòbil, embarbescat com estava amb les desferres, cercant la meua germana. Aquesta estava damunt d'una pedra, a uns metres de l'automòbil, esquincada i tacada, plorant amb el rostre cobert per les mans. Em creia mort. En veure'm, correu a donar-me socors, m'abraçà estretament i, amb cura maternal, m'embenà la gran ferida del cap.

"Un carreter passà pel camí i ens veié. Sol·licitament baixà i ens transportà al seu carro, on ens acomodà el més confortablement que la seva ment li indicà.

"I arribarem al poble aquell. Al poble

de l'infant aterrat pel vehicle. La meua germana em digué:

—Devem corregir nostra culpa, no és veritat, Josep?

"Vaig assentir silenciosament, mentre el carro es deturava davant de l'hostal del poble."

—I com anà, a la fi, tota aquesta aventura?—vaig fer jo, no podent resistir l'estona en què havia estat forçat oïent.

—L'infant, sortosament, era sols mal ferit. Oblidant les seves rancúnies, aquells bons pagesos s'encarregaren de guarir-nos i posaren, a indicació meua, un telegrama als nostres pares, dient-los que per una avaria en el motor hauriem de dinar en un hostal, i que al vespre hi arribaríem en tren.

"La meua ferida, encara que molt grossa i sangnosa, es guarí molt aviat, com totes les del cap, a menys que siguin mortals..."

—Home, no diguis aquestes veritats de *La Palice*, que diuen els francesos.

—Calla d'una vegada, crític despietat. Compta, quan arribarem a casa malmesos, el treball dels nostres pares! I encara més quan haguérem explicat els malaurats accidents que ens havien succeït o millor, l'accident, perquè jo crec que l'un fou conseqüència i càstig de l'altre... L'infant aquell varem fer-lo assistir pel nostre metge i cada dia anàrem a veure'l, fins que fou guarit. Es un minyonet molt llest i molt simpàtic, i per tal que pogués estudiar, quan vaig tenir prous diners per tornar-me a comprar un automòbil..."

—Un altre automòbil et vas comprar?

—...els hi vaig regalar—clogué En Josep, senzillament.

Els vehicles seguien passant per la sorollosa via i el meu amic, recolzat sobre la barana, medità sobre aquella història que m'havia evocat...

RAFAEL TASIS I MARCA

EL PAPALLÓ

(D'ALFONS DE LAMARTINE)

Néixer amb el bon temps i morir amb les roses,
en ales del zefir nedar en un cel pur,
bressar-se sobre el sí de les flors mig descloses,
ubriagà's de perfums, de claror i d'atzur,
de ses ales subtils la porpra sacudint
i la bodega immensa com un sospir fendint,
del papalló heu's aquí el destí encantat.
Talment sembla el desig, perquè jamai reposa,
i sens ser satisfet, olorant tota cosa,
per fi retorna al cel cercant la voluptat.

JORDI VALLS, trad.

SOMNI DOLÇ

Bon punt que m'adormia,
vegi un àngel del cel...
Son front l'engalanava
la llum d'un bell estel...
Mes tard, va despertar-se
mon cor de jovinel,
i un benestar fonia
del meu somniar el vel...

Les coses que va dir-me
n'eren dolces com mel.

JOAN MARTÍ I APARICI

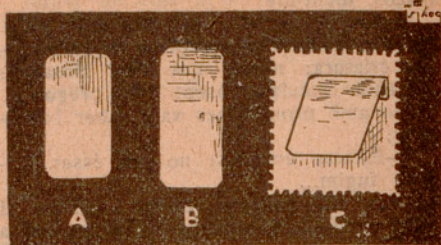
INDICACIONS PRACTIQUES.

PER enganxar els segells a l'àlbum el més pràctic és valer-se de *charnières*. Es dona el nom de *charnières* a uns trossets de paper pelure quasi transparent, tallats a mida uniforme i engomats amb goma exempta d'àcid, goma vegetal, que no fa malbé els segells.

De no gaire força, aquesta goma permet adherir el segell a l'àlbum d'una fàcil però, tan segura, que és gairebé impossible que el segell es desenganxi per sí mateix. Ultra això té el gros avantatge que permet arrencar el segell de l'àlbum, el dia que així convé, sens per això haver de fer malbé la fulla de l'àlbum, que resta tan intacte com abans d'haver-hi estat enganxat el segell.

No us cregueu pas que el fer servir

les *charnières* representi una despesa massa important, ni que sigui difícil llur adquisició.

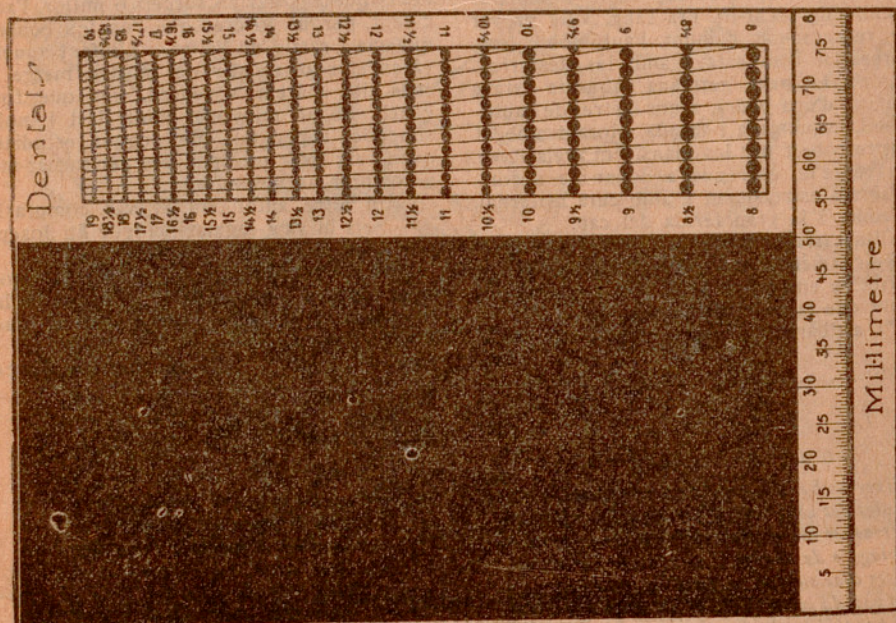

A i B: *Charnières*. — C: Segell vist del dors, amb la *charnière* a punt d'ésser enganxada a l'àlbum.

A qualsevol establiment filatèlic en trobareu, i llur preu varia entre 30 i 50 cèntims el miler, segons la qualitat.

IGNOTUS

Estadística. — Segons un periòdic anglès, durant l'any passat es posaren en circulació 1,825 nous segells. D'aquests corresponen 462 als dominis i colònies anglesos. Segueix: Austria, amb 68; Memel, amb 54;

TARJA PER ÉSSER ENGANCHADA DAMUNT CARTOLINA

Serveix per mesurar les sobrecàrregues, els dentats i examinar les filigranes. En el proper article donarem detalls de sa utilitat i mode de servir-se'n.

Alemanya, amb 41; Malta, amb 35; Armènia, amb 33, i així segueix fins arribar a Anglaterra, que tanca la marxa amb un sol segell.

Nous segells.—Per a profit dels nostres llegidors als quals pugui interessar, reproduïm la nova emissió de segells feta pels governs de l'Argentina i Xile.

1

2

1. Segell de l'Argentina: 5 cèntaus, roig. — Efigie del general San Martín, qui tingué una part tan activa i important en l'obtenció de la llibertat de la República Argentina.

2. Segell de Xile: 20 cèntaus, taronja i negre. — Forma part de la sèrie commemorativa del Congrés Panamericà celebrat fa poc.

CASA ARBIOL

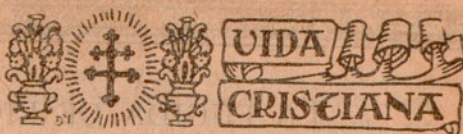
Sastreria, Camiseria i similars

Hospital, 91 - Sucursal: Clot, 43 - BARCELONA

JOCS D'INFANTS

Els trajes de la **CASA ARBIOL** són els únics confeccionats amb tota elegància i amb gèneres prou resistents perquè els nois que els porten puguin usar-los en tota mena de jocs

FRANCESC O FRANCISCO?

UN Noi de Reus ens demana, en atenta lletra, que el treguem de dubtes respecte de quin d'aquests dos noms cal emprar en català correcte. Ell ja sap que, tractant-se del Sant Pobriçó d'Assís, és indubtable el mot Francesc. El dubte rau en com han de nomenar-se els qui tenen per patró algun dels altres Sants que porten aquest mateix nom.

Es molt corrent, inclús entre persones que parlen i escriuen el català correctament, de nomenar Francisco als qui, dient-se aquest nom, no tenen per patró a Sant Francesc d'Assís. El motiu d'aquesta diferència no el sabem pas trobar. Tenim, per contra, motius per sostenir que en català no hi ha cap Francisco, sinó que tots són Francesc, tant si és d'Assís, com el de Paula, com el de Sales, com el de Xavier, com el de Borja.

Es prou sabut que el més antic de tots és Sant Francesc d'Assís i que ell fou el Patró en qui va pensar-se en donar nom als altres. Si el Patró, doncs, es diu Francesc, per què els seus protegits es dirien Francisco?

En llatí tots aquests Sants són assenyalats amb el mateix nom: *Franciscus*, i amb un nom mateix són coneguts en cada llengua. Per què seria solament en català que es faria la distinció entre Francesc i Francisco?

Hom no veu, realment, cap motiu per emprar en cap cas, parlant en català, el mot Francisco, l'ús del qual en la nostra llengua no pot ésser efecte d'altra cosa sinó de la influència que la llengua espanyola ha exercit durant tant temps damunt la nostra, i aquesta influència cal bandejar-la per tal que el nostre lèxic devingui cada dia més transparent i resplendeixin amb tota sa magnificència les seves bel·leses, que seran més obiradores com més deslligat es trobi d'influències estranyes.

Quedem, doncs, Noi de Reus, amic meu, que cal dir sempre Francesc, i que el Francisco no existeix en català.—PACIÀ

Demanem a tots els mainadistes, que ens exposin senzillament tots els dubtes que se'ls ocorrin i que entrin dins els límits d'aquesta secció de *Vida Cristiana*. «Pacià» tindrà un gran goig de contestar les preguntes que en aquest sentit li siguin adreçades.

LA FUGIDA DE RICHARD JONES, ESQ.

ELS meus fidels llegidors recordaran perfectament, amb llur privilegiada memòria, el funest esdeveniment que obligà a l'imitable campió de la marxa *Across the city* a recloure's en un lloc de penitència tan isolat dels bruits terrenys com és la bola on està enfilada l'estàtua del senyor Cristòfol Colom, de tropical recordança, en el monument estil palmatòria que li és dedicat en la Porta de la Pau barcelonina. (Cal advertir que jo no hi he vist mai la porta ni la pau.)

Doncs bé; veureu que l'altre dia, un gentilíssim dia d'agost, jo m'estava recolzat damunt de la meua taula, enfonsat en les regions preliminars de la inspiració, a la qual ajudava poderosament la veu harmònica de la minyona del tercer pis, que desgranava virtuosament (des del punt d'obrir musical, s'entén; del moral no he tingut temps de considerar-ho) les notes de l'*Hay que ver*, i els clams desenfrenats de la portera, que encoratjava la seva tasca de netejar l'escala amb erudites i veristes imitacions dels esgarips i cançons guerreres dels salvatges kukuanes (o almenys així m'ho semblaven des del meu recó), quan aquesta placidesa fou gairebé torbada per uns xiscles i braïls que, si bé al principi no m'inquietaren, per creure'ls modulacions dels himnes al·ludits, després em començaren a semblar indicis d'una greu baralla entre mitja dotzena d'individus.

Fidel al meu sistema de no molestar-me a tafanejar les qüestions alienes, cosa que d'altra part és altament nociva per al sistema nerviós, vaig restar innocentment assegut a la meua cadira, escoltant els variats cops i paraulades. La cosa durà ben bé un quart d'hora, i, a la fi, el silenci dominà la casa. Al cap d'uns segons, el timbre de la meua porta era polzejat feblement. Vaig anar a obrir, passant prudentment la cadena, pel que pogués ésser, i mai diríeu qui vaig veure'm al davant? En Dick Jones, ja deveu pensar-vos-ho. Però el més curiós era l'estat en què el meu pobre amic venia. Macat, blau de per tot arreu, esgarrinxat, sangnós, brut, despenjat, estripat dels vestits i jo crec que fins de les sabates, defallint i agònic. Una

cosa lamentable. Vaig acollir-lo amb els braços oberts.

—Mr. Jones—vaig poder amb prou feines pronunciar,—d'on sortiu, d'aquesta faisó?

El meu il·lustre amic féu un esforç per enraonar, es begué un vas d'aigua que sol·licitament vaig oferir-li, s'aclofà en un silló de braços amorosos i, després d'uns moments de bleixar enguniosament, començà la seva narració:

—Surto del meu recolliment voluntari, amic Pere Bernat (aquí begué un glop d'aigua i escopí una dent), cansat de fer penitència. No us escandalitzeu, austeríssim company, per aquests mots. He sortit, perquè ja no podia resistir més allò.

—Totes aquestes nafres us heu fet allà dalt? Que s'ha esfondrat la bola, doncs?

—No s'ha esfondrat res, que jo sàpia —aclari l'anglès,—ni aquestes nafres me les he fetes allà dalt. El que passava era que jo volia estar en solitud completa, i en el meu compte no entrava el vostre sol d'agost. Mes si en el meu compte no entrava, en la bola sí que ho feia, i d'una manera criminal. Estar-se allà tota la vida, sense sol, és una penitència rigorosa certament; mes estar-s'hi un sol mes, sol i amb sol, és un suplici digne dels Medícis, dels Bòrgies, o del xinesos. Amic Pere, estava massa sol i hi feia massa sol!

—Però bé devíeu anar a la fresca...—vaig insinuar jo.

En Dick restà bocabadat, lamentablement sorprès i esfereït.

—A la fresca? No m'he tret els punys ni el coll, ni una sola peça de roba durant tot el dia, tot aquest temps! A la nit, sí, és natural, em despullava per anar-me'n al llit. La nit raí! Allò era una cosa passadora; però durant el dia, els meus vestits restaven xops de suor, i, quan els escorria per les finestres, al quiosc de begudes que hi ha a l'ombra del monument es pensaven que plovia i es gaudien excessivament.

No estava de facècia, podeu creure-ho. Amb tot, vaig permetre'm dubtar quelcom de les seves afirmacions referents a l'efecte moral d'aquella escorreguda de roba; i, referent a la constant i civilitzadíssima indumentària que el meu amic

duia sempre, vaig avergonyir-me d'anar en mànagues de camisa, sense coll i arremangat de braços. Ell seguí:

—Fa dos dies va començar a prendre peu en mi la idea de fugir del meu suplici. Fou un dia que vaig evaporar-me en quantitat de deu quilograms de còrpora. Vaig témer desaparèixer en forma de lleu fumerola, o restar com una taca llardosa a terra, i vaig decidir donar per acabat el meu recolliment. Vaig posar-me a rumiar el millor mitjà de davallar de la bola. Estic segur que si m'hagués confiat al vent, per imperceptible que fos aquest, m'hauria fet voleiar sota els raigs del sol, com una truita saccejada i giravoltada en la paella. Provar de baixar agafat a la columna del monument era una follia, perquè el bronze, o ferro fos, o el que sigui, cremava irresistiblement sota els raigs del sol, i estic seguríssim que era una pasta tova com fang o com *chewing gum*. Afinant el pensament, ja sabeu que de tot es surt. Aquest mateix inconvenient fou la meua salvació. De les potes del llit, degudament agusades, vaig fer-ne unes estakes, i, clavant-les en el metall cremant, vaig anar-me fent una escala. Quan els barrots de dalt no em servien, els desclavava i els posava més avall. Així vaig arribar al replà de les figures. Allí, d'un salt, vaig ésser al dels lleons, i ja em teniu lliure!

—I ningú no us veié mentre baixàveu? —vaig demanar jo, una mica malistat de la fantàstica explicació del meu amic, la qual, si vosaltres no enteneu bé, potser és degut a que ell me la contava en anglès, que és molt difícil d'entendre.

—No veieu que tot aquell veïnatge es compon de soldats i gent que es dediquen a la vigilància de la ciutat? —exclamà, perfectament lògic, Mr. Richard Jones, Esq.

—Bé, i totes aquestes nafres, des de quan les teniu?

—Ai, amic meu! Des de fa un quart d'hora escàs, des que he començat a pujar els graons que separen el pis principal del vostre!

—Com s'entén això? Vós heu estat, doncs, el protagonista de la tràgica escena amb la portera?

—Allò es la portera? —gosà demanar el meu amic. —Ja veureu. Jo pujava l'escala, i ella estava fregant els graons. Sense fixar-m'hi, i ben naturalment, he posat el peu damunt d'una de les rajoles, encara humida del fregall i del lleixiu. Jo crec que els graons són per posar-hi els peus, no?

—Indubtablement, amic, això deu ésser a Anglaterra. Aquí no hi ha criteri unànime: per tot arreu el fixa en cada escala la portera.

—Doncs el seu deu ésser rigorosíssim, perquè tan bon punt he comès la dissortada acció, entre braüls i esgarips afrosos, se m'ha tirat al damunt, colpejant-me, esgarrapant-me, mossegant-me i donant-me puntades de peu amb una fúria prehistòrica. Primerament he temut que no hagués trepitjat un monstre enfollit, o que aquella massa que em venia al damunt no fos un enginy de guerra; mes no hi havia perquè raonar, i he tornat els cops. Mes per cada patacada que donava, en rebia trenta que feien cruixir els meus ossos, sense comptar els pessics desaparellats, les mossegades escaduceres i les esgarrapades escàpoles. Amic Pere Bernat, la teva portera m'ha deixat baldat, m'ha vençut, m'ha fet una ruïna material. Dubto que en pugui sortir mai de la vida!

Jo vaig encoratjar-lo; però en el fons de la meua ànima dubtava dels meus mots. Hi ha molt pocs temperaments que resisteixin el contacte irat amb una portera furient d'un immoble de l'Eixample.

Vaig guarir-lo el millor que vaig poder, vaig donar-li els seus bagatges, que jo li havia conservat, i, d'amagat, el vaig fer baixar, mentre ell tremolava de por de veure sorgir tràgica i sanguinària la seva enemiga.

Al vespre mateix vaig embarcar-lo en un vaixell que sortia cap a Londres.

—Amic Pere Bernat—em digué, en acomiadar-se'm,—us agraeixo immensament les vostres bondats, però servaré uns tristos records de la vostra terra. En surto tot un home diferent, tant pel costat físic com pel moral. Adéu, i que Déu us protegeixi contra els raigs abrasadors del sol i contra les escomeses enfurides d'una portera! Quan pugeu una escala que estigui a mig fregar, val més que us enfileu pel balcó, o que passeu penjat fora de la barana. Sobretot, no trepitgeu els graons!

El vaixell s'allunyà, i jo vaig restar entristit i pensívol. Pobre Richard Jones, Esq., *champion* de la marxa *Across the city*! S'haurà pogut refer? Temo que no.

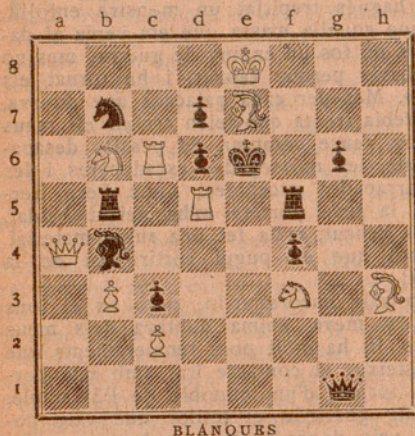
PERE BERNAT

JARDINET DE PASSATEMPS

SECCIÓ D'ESCACS. — Segon Concurs de Problemes d'Escacs. Any 1918

Problema n.º 75. — FRANCISCO NOVEJARQUE

BLANQUES

Les Blanques juguen i donen mat en dues jugades

Solució al problema del número anterior: D d 2 - g 2

ENDEVINALLES

ACRÒSTIC, per JOSEP R. SABATÉ

... A ...
... N ...
... I ...
... M ...
... A ...
... L ...
... S

Substituir els punts per lletres, de manera que en cada ratlla es llegeixi un nom d'animal.

TARGETA, per PEPETA PRIÓ

Pere Fill Fled

Combinar degudament aquestes lletres de manera que formin el nom d'un gran musicògraf català.

Endevinalla extraordinària, amb premi
Núm. 14

MUS

MUS

(NOTA. — Les solucions a aquesta endevinalla, han de dirigir-se **precisament** a la casa Arbiol, Hospital, 91, Sastreteria. Entre els endevinaires, aquella casa sortejarà llibres de la Biblioteca de LA MAINADA).

La Casa Arbiol segueix rebent dotzenes de solucions d'altres tants mainadistes que es preocupen de trobar el desllorigador de l'Endevinalla extraordinària amb premi que publiquem cada setmana.

Fins ara, però, sols l'eixerit minyó Rogeli Sánchez, de La Bisbal, ha encertat totes les Endevinalles extraordinàries del passat mes de juliol. A indicació seva, doncs, la Casa Arbiol li enviarà qualsevol de les obres publicades per LA MAINADA.

La Casa Arbiol està disposada a obsequiar extraordinàriament als mainadistes que cada setmana i durant uns quants mesos seguits encertin les nostres Endevinalles extraordinàries.

Solucions a les endevinalles del número anterior

Al logogrif numèric: Francesc. — A la targeta: Jacint Verdaguer. — A l'endevinalla extraordinària: Les cartes.

Correspondència de LA MAINADA

Són acceptats els treballs de R. Giralt, Cuello (dos ninots), P. Amat, 6 Q i C. (el 6); Una Catalana entusiasta, Escanyapuces i A. T. M. (aquell no va plau-re'm).

Salutacions!

EL SECRETARI

El trenca-closques n.º 20

Han tramès la solució exacta del trenca-closques número 20, V. Mollar; Celesti Morlans Pujol (de Molle-rusa), i Llufs Cardona (de Castellersol).

Els eixerits endevinaires

Han endevinat tots els passatemps inserits en el número 115, els eixerits mainadistes: Teresa, Abellard i Ricard Giralt; Josep M.º Oliver i Carrión; Domènec Freixinet; Pepeta, Maria i Elma Prió; Tomàs Freixinet; Angela Quintana; Francisca Bosch; Joan Queral-tó; Pepita Freixinet; S. Colell Muñoz; Emília López; Ramon Cals; Pepita Antich; Conxita Freixinet; Maria dels Angels Freixinet; i Josep M.º Salas Julià.

N'han endevinat solament alguns: Glòria i Eulària de Puig; Josep Valls i Casanovas; 6 Q i C.; Ramon Baqué; Josefina Ferrater Mestre; Carme Betorç, i Josep M.º, Guillem i Montserrat Formiguera.

Tipografia Catalana - Vich, 16 - Tel. 1471 G.